

تحول شرکت ملی نفت ایران در دولت سیزدهم

افزایش تولید نفت و گاز و تکمیل توسعه میدان‌های مشترک از جمله پارس جنوبی و غرب کارون، تنوع بخشی و افزایش فروش نفت از مسیر بخش خصوصی و تسلط اقتصاد دانش بنیان نفت برای تحقق خنثی سازی تحریم ها و توسعه کسب و کار با محور صادرات را می توان از اهداف و اقدام های شرکت ملی نفت ایران در برنامه یکساله دولت سیزدهم برشمرد.

به گزارش مشعل نیوز، شرکت ملی نفت ایران در نخستین سال دولت سیزدهم با تمرکز محوریت صنعت نفت بر تعمیق اولویتهای ساختاری، برنامه ریزی های گسترده و راهبردی به منظور حداکثر سازی برداشت از منابع نفت و گاز را در دستور کار قرار داد تا همزمان با صادرات و توسعه بازار نفت در بیرون مرزهای کشور، در داخل نیز ضمن ایجاد بهره وری و رونق اقتصادی، چشمانداز برنامه های توسعه ای جامع تدوین شده را محقق و تضمین کند. از این رو به بررسی اقدام های این شرکت در دوره یکساله دولت مردمی سیزدهم پرداختیم که در ادامه میخوانیم.

تحقق اهداف صادراتی و ارزی با دیپلماسی قوی انرژی

شرکت ملی نفت ایران در این دوره یکساله در حوزه بین‌الملل، دیپلماسی انرژی، بازاریابی، صادرات و فروش نفت خام توانست افزایش ۴۰ درصدی حجم صادرات نفت خام و ۳۰۵ برابری میعانات گازی را در شرایط تحریم مطلق نفتی رقم بزند و ارزآوری قابل‌توجه برای کشور و در نتیجه تقویت قدرت چانه‌زنی دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات هسته‌ای برای کشور به ارمغان بیاورد.

در همین دوره همچنین، افزایش سه برابری وصول درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی، گاز طبیعی، فرآورده‌های نفتی و محصولات پتروشیمی نسبت به دوره مشابه پارسال به دست آمد، تعهدهای وزارت نفت در قالب تبصره ۱۴ لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ محقق شد که برای این منظور شرکت ملی نفت ایران روش‌های نو صادرات نفت‌خام از قبیل بازاریابی، تهاتر نفت با کالا یا تهاتر نفت با سرمایه‌گذاری در کشور و تهاتر نفت‌خام و میعانات گازی با مطالبات پیمانکاران را به‌کار گرفت.

البته مذاکرات فشرده با شرکت‌های صاحب‌نام بین‌المللی از جمله شرکت‌های روس گازپروم، گازپروم نفت، لوک اویل، تات‌نفت و ژئوکام نیز در این مسیر بی‌تأثیر نبود.

در همین دوران بود که شرکت ملی نفت ایران با اقدام‌های حقوقی و قانونی برای دفاع از منافع ملی در دعاوی بین‌المللی و داخلی و روزآمد کردن و تطبیق متون قراردادهای فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی با شرایط تحریم و ایجاد آمادگی برای شرایط پساتحریم در حوزه قانونی با قدرت ظاهر شد و در کنار آن اقدام‌های اجرایی مرتبط با افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز و طرح‌های توسعه‌ای را در پیش گرفت.

تحقق اهداف برنامه‌ریزی‌شده برای افزایش ظرفیت تولید نفت و گاز

برای تحقق این منظور افزایش ظرفیت تولید نفت و بازگشت به ظرفیت قبل از شروع تحریم‌ها به میزان ۳ میلیون و ۸۳۸ هزار بشکه در روز، ثبت رکورد تولید روزانه ۷۰۵ میلیون مترمکعب گاز از میدان مشترک پارس جنوبی برای نخستین بار و افزایش تولید روزانه گاز از سوی شرکت ملی نفت ایران و رساندن به یک میلیارد و ۳۶ میلیون مترمکعب و تحقق برنامه اعلام‌شده برای تأمین گاز بخش‌های خانگی، صنعتی و نیروگاهی به‌صورت پایدار در زمستان ۱۴۰۰ را می‌توان از جمله اقدام‌های صورت گرفته در دولت سیزدهم برشمرد.

شرکت ملی نفت ایران در همین دوره به منظور ایجاد آمادگی در صورت تحقق مذاکرات بین‌المللی مانور افزایش تولید ۵۰۰ هزار بشکه در روز را با موفقیت اجرا کرد و در ادامه تکمیل واحد فراورش مرکزی، اتمام حفاری ۱۳ حلقه چاه جدید، نصب و راه‌اندازی تأسیسات سرچاهی، خطوط لوله جریانی و شبکه انتقال نفت جهت در مدار تولید قرار گرفتن ۲۰ حلقه چاه و افزایش دبی تولیدی میدان مشترک آزادگان جنوبی از ۸۰ به ۱۱۰ هزار بشکه در روز را در پیش گرفت.

به منظور تأمین امنیت انرژی کشور به‌ویژه در حوزه کالای ارزشمند گاز شرکت ملی نفت ایران برای اخذ مصوبه شورای اقتصاد برای توسعه ۱۲ میدان گازی مناطق نفت مرکزی، فاز دوم پالایشگاه فراسبند و احداث ایستگاه تقویت فشار سرخون و شانول با سرمایه‌گذاری ۳.۶ میلیارد دلاری و راه‌اندازی تأسیسات جانبی و ردیف نخست پالایشگاه فاز ۱۴ پارس جنوبی با اقدام‌های عملیاتی فشرده اقدام کرد.

البته در این حوزه اقدام‌ها محدود نشد و همه ظرفیت‌های مستعد برای تولید گاز و فرار از بحران کسری گاز به‌کار گرفته شدند و به‌همین منظور عملیات اجرایی پروژه احداث خط لوله جدید فاز ۱۶ پارس جنوبی و تکمیل خط لوله ۵۶ اینچ گازرسانی به نیروگاه گازی کیش و تزریق گاز به آن در پیش گرفته شد.

بوشهر تمرکز طرح‌های مهم

در استان بوشهر قلب تولید گاز ایران، اقدام‌های بسیاری در دولت سیزدهم صورت گرفت که از آن جمله می‌توان به شروع بهره‌برداری از پروژه مرکاپتان‌زدایی (DMC) از میعانات گازی پالایشگاه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی برای افزایش صادرات میعانات گازی اشاره کرد، همچنین بهره‌برداری از فاز نخست اسکله صادراتی گاز مایع با ظرفیت بارگیری ۵ هزار مترمکعب بر ساعت در بندر خدماتی سیراف پارس در دولت سیزدهم محقق شد.

برای عبور از شرایط سخت بی‌برقی در تابستان و تأمین رفاه مردم ایران وزارت نفت با راه‌اندازی نیروگاه سیکل ترکیبی بعثت در پارس جنوبی و نیروگاه غرب کارون روزانه بیش از هزار مگاوات برق به شبکه سراسری تحویل داد که با توجه به شرایط ویژه کمبود برق در کشور کمک شایانی برای وزارت نیرو به‌شمار می‌رفت.

توسعه بخش بالادست در اولویت

توسعه و بهره‌برداری از میدان‌های مشترک نفت و گاز در مناطق خشکی و دریایی همواره جز اولویت‌های صنعت نفت در دوره‌های مختلف بوده است، از همین رو وزارت نفت دولت مردمی سیزدهم با انعقاد قراردادهای تفاهم‌نامه‌های سرمایه‌گذاری و توسعه میدان‌ها در این مسیر گام پیش نهاد که از آن جمله می‌توان به امضای تفاهم‌نامه همکاری راهبری میان شرکت ملی نفت ایران و شرکت گازپروم روسیه با ارزش ۴۰ میلیارد دلار در بخش‌های بالادستی صنعت نفت، انعقاد تفاهم‌نامه بانک‌ها و شرکت‌های اکتشاف و تولید برای توسعه یکپارچه میدان آزادگان با ارزش ۷ میلیارد دلار با هدف رساندن دبی تولیدی به ۵۷۰ هزار بشکه در روز، امضای قراردادهایی با شرکت‌های داخلی و خارجی به منظور توسعه میدان‌های نفتی با ارزشی حدود ۳۰۸ میلیارد دلار و انعقاد تفاهم‌نامه برای افزایش استحصال اتان از ۹ پالایشگاه پارس جنوبی و افزایش راندمان آن از ۶۷ به ۷۵ درصد به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار را می‌توان برشمرد.

همچنین در این دولت برنامه جامع ۸ ساله (۱۴۰۱ تا ۱۴۰۸) تولید نفت و گاز و توسعه و سرمایه‌گذاری در میدان‌های نفت و گاز شامل چشم‌انداز سرمایه‌گذاری ۱۶۰ میلیارد دلاری تولید و توسعه میدان‌های نفت و گاز تدوین شد. از طرفی برنامه‌ریزی برای استفاده از توان مالی بخش پتروشیمی برای سرمایه‌گذاری در بخش بالادستی و حفاری چاه‌های جدید در درون‌چاهی (Infill) میدان پارس جنوبی، توسعه میدان پارس شمالی که معادل ۴ فاز پارس جنوبی است، انجام شد.

توسعه مبتنی بر دانش و پژوهش

شرکت ملی نفت در سالی که گذشت ساخت کالا، ارتقای فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان را در دستور کار قرار داد و با دریافت مصوبه شورای اقتصاد برای طرح احیای چاه‌های غیرفعال و کم‌بازده با سرمایه‌گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری و با مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور اقدام کرد.

از طرفی جدای از موارد گفته‌شده، نیازسنجی فناوری‌های دانش‌بنیان در شرکت ملی نفت ایران انجام شد و به‌همین منظور تقویت اقتصاد نفت از مسیر ارتقای سطح همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان فعال و انجمن‌های تخصصی مرتبط با صنعت نفت محقق شد.

برای ارتقای جایگاه توسعه دانش‌محوری، قراردادی با جهاد دانشگاهی به ارزش ۲۷۰ میلیون دلار و تفاهم‌نامه‌ای برای انتقال فناوری و

بوم‌سازی به ارزش ۲۵۰ میلیون دلار امضا شد.

امضای تفاهم‌نامه برای انتقال فناوری به‌منظور انجام عملیات شکاف هیدرولیکی به ارزش ۵۰ میلیون دلار و ساخت بار اول دو مدل مته Rock Bit، یک عدد مته ۲۶ اینچ، تجهیز اندازه‌گیری در حفاری، تجهیزات سرچاهی فشار ۱۵ هزار پام و دستگاه فوران‌گیر ۵ هزار حفاری را می‌توان از دیگر اقدام‌ها در این زمینه برشمرد.

در کنار این موارد روند نظام اجرایی قراردادهای پژوهشی دانشگاه‌ها همسو با تعریف پروژه‌های فناوری محور و بوم‌سازی فناوری‌های مورد نیاز صنعت نفت بازتعریف و اصلاح شد.

ارتقای جایگاه نیروی انسانی به‌عنوان دارایی اصلی شرکت ملی نفت ایران

بهبود وضع نیروی انسانی و افزایش رضایت‌مندی کارکنان همواره یکی از اهداف وزارت نفت بوده است، در دولت مردمی سیزدهم این مهم شکل عملی‌تری به خود گرفت و به‌همین منظور تبدیل وضعیت ۳۰۰۰ نفر از نیروهای ایثارگر با دستور مدیرعامل شرکت با جدیت دنبال و سمت‌های سازمانی برای نیروهای تبدیل وضعیت شده احیا شد.

اما در همین حین حمایت از ۱۵ هزار نیروی مدت موقت و پیمانکاری در دستور کار قرار گرفت. شرکت ملی نفت در موضوع دانش‌آموختگان گروه الف دانشگاه صنعت نفت نیز نقشی بسزا داشت و فرآیند ارزیابی و مصاحبه ۱۴۵۰ نفر در شرکت ملی نفت ایران انجام شد، همچنین برای جذب دانش‌آموختگان دانشگاه‌های برتر کشور در سال ۱۴۰۱ برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شد.

اهتمام بیشتر در اجرای مسئولیت‌های اجتماعی

وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در دولت مردمی سیزدهم، همواره تأکید کرده‌اند که رفاه مردم و ارتقای سطح زندگی افراد به‌ویژه در مجاورت تأسیسات صنعت نفت، هدف اصلی و نهایی فعالیت‌های صنعتی بوده است، به همین منظور، اجرای سیاست‌های مسئولیت‌های اجتماعی شکل و ابعاد گسترده‌تری در این دولت به خود گرفت.

صنعت نفت توانست ۳۸۵ پروژه عام‌المنفعه مرتبط با مسئولیت‌های اجتماعی را با ۵۵۶ میلیارد تومان اعتبار تکمیل کند و به دستگاه‌های بهره‌بردار ذی‌نفع در استان‌ها تحویل دهد، همچنین شرکت

ملی نفت ایران بیش از ۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار در هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران مربوط به سفرهای استانی رئیس‌جمهوری را تصویب کرد.

در زمینه حفاظت از محیط زیست نیز شرکت ملی نفت ایران با تکمیل ۳ واحد فرآورش منصوری، مارون-۶ و چشمه‌خوش از سوزانده شدن روزانه ۹۲ میلیون فوت مکعب گاز مشعل جلوگیری کرد، همچنین با امضای ۸ قرارداد جمع‌آوری گازهای مشعل با شرکت‌های EPC داخلی با ارزش ۵۴۵ میلیون دلار برای حفاظت بیشتر از محیط زیست اقدام کرد.

امضای تفاهم‌نامه انجام خدمات مشاوره تصفیه پساب صنعتی واحد بهره‌برداری نفت قشم با جهاد دانشگاهی، بهبود وضع و ارتقای واحدهای تصفیه پساب پالایشگاه پارس جنوبی و تزریق ۴۰۰ میلیون فوت مکعب در روز به میدان‌های نفتی یا تأمین سوخت کشور با اجرای طرح‌های محیط زیستی را می‌توان از دیگر اقدام‌های شرکت ملی نفت ایران در دولت سیزدهم همسو با فعالیت‌های حفاظت از محیط زیست برشمرد.